

СТАНОВИЩЕ
за придобиване на образователна и научна степен „доктор“
в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов

Изготвил становището: доц. д-р Теодора Георгиева Филипова, катедра „Търговски бизнес“ на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов, научна специалност „Икономика и управление (търговия)“

Автор на дисертационния труд: Георги Благоев Русенов, D010315152, докторант към катедра „Мениджмънт“ на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов, докторска програма „Социално управление“

Тема на дисертационния труд: „Постигане на устойчивост в организацията чрез ефективни стратегии (на примера на фирми от аграрния сектор)“

Основание за написване на становището: Заповед №597 от 10 юли 2019 г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов за откриване на процедура за публична защита и утвърждаване състава на научно жури.

I. Общо представяне на дисертационния труд:

⊕ **Предмет, обект, цел, задачи, теза:** Уводът на докторския труд очертава рамката на изследването и запознава читателя с поставената цел, защитаваната теза, задачите за реализиране, обекта и предмета на проучване. Всички компоненти на увода са ясно дефинирани и изложени, като са подчинени в пълна степен на заглавието, съдържанието и резултатите от изследването.

⊕ **Обем:** дисертационният труд е разположен върху 228 стандартни страници, от които: основен текст – 205 страници и приложения – 23 страници. Общийят обем позволява да се заключи, че в достатъчно обширна степен авторът представя своите и чужди възгледи и проучвания.

⊕ **Структура:** В дисертационния труд са обособени: увод, три логически обвързани и обемно балансиранi глави, посветени на теоретичната, методологичната и приложната страна на изследвания проблем, заключение, литература и приложения. Структурата може да се определи като подходяща за дисертационно изследване.

⊕ **Литература:** Дисертационното изследване се базира на значителен брой литературни източници, а именно: 170 заглавия на кирилица и латиница. Използвани са достатъчни по обем и тематична насоченост произведения на български, руски и английски език. Използваните източници са: нормативна уредба; научни изследвания под формата на монографии, студии, статии и доклади; учебна литература.

⊕ **Приложения:** изложението в дисертационния труд е адекватно онагледено чрез оформени приложения, насочени към разработването на модел за фирмена устойчивост, индикатори, финансови данни и показатели за изследваните предприятия.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд по форма отговаря на изискванията за подобен тип изследване, а именно: притежава заглавна страница, съдържание, увод, изложение, заключение и използвана литература. Темата на дисертационния труд може да се определи като актуална по характер, дисертабилна по проблематика, пърманентно необходима като изследване. През последните години публикации, свързани с устойчивото развитие, не липсват, но всички те са посветени на определени аспекти или сектори от икономиката. Научно изследване за устойчивостта на управлението в предприятия от аграрния сектор е необходимо, с оглед на неговата приоритетност и потенциал за развитие в нашата страна. Още повече, че дисертационният труд е

ориентиран към аквапроизводство – специфична и актуална ниша от сектора. Ръкописът се отличава с научен стил, стегнат изказ, без излишна дескриптивност.

По структура и съдържание дисертационното изследване е подчинено на заглавието.

Уводът на докторския труд очертава актуалността на изследването и дефинира поставената цел, защитаваната теза, задачите за реализиране, обекта и предмета на проучване. Рационално са поставени няколко ограничения.

Първа глава на дисертационния труд е посветена на теоретичната интерпретация на фирмента устойчивост. Прави впечатление задълбоченото проучване на научната литература, дискутирането с мненията на други изследователи, авторовата позиция по важни пунктове от дисертационната проблематика, извеждането на собствени обобщения и дефиниции. От изясняване на основните аспекти и концепции за устойчивост в управлението се преминава през факторите и се достига до ролята и значението на устойчивото развитие за предприятието.

Втора глава на дисертационния труд е с методологична насоченост. В нейния обхват попадат въпросите, свързани с принципите на бизнес модела, указания за прилагането му и планиране на стратегия за фирмена устойчивост. Върху базата на научно-приложни изследвания, свързани с оценка на ефективността, развитие на персонала, необходимостта от промяна, се достига до извеждането на стратегически решения за постигане на устойчивост. На основата на съществуващи модели се предлагат стратегически решения за икономическа, организационно-управленска и социалната устойчивост.

Трета глава на дисертационния труд се базира на практико-приложно изследване. Чрез подходящо разработена анкетна карта е акумулиран информационен ресурс за предприятия от сектор „Рибарство и аквакултури“. За целите на практическата апробация е използвана икономическа информация, която е обобщена и анализирана от автора в необходимите разрези.

Заключението на дисертационния труд представя основните изводи, очертани вследствие проведените научни и емпирични изследвания.

В автореферата е представена обща характеристика на дисертационния труд. Описана е структурата и е направено кратко изложение на дисертационното изследване. В него са поместени справка за научните приноси, списък с публикациите на автора, свързани с темата на дисертацията, декларация за оригиналност. Посочените 6 публикации (4 статии и 2 доклада) показват, че докторантът е съумял да осигури публичност на своите основни резултати от дисертационното изследване. Представеният автореферат отговаря на изискванията и отразява основните моменти и научни постижения, достигнати в дисертационния труд.

Справката за изпълнение на минималните национални изисквания доказва, че те категорично са изпълнени – 35 точки, при положение, че докторантът не е отразил всички свои научни изследвания.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Дисертантът е представил своята визия за теоретични и приложни приносни моменти в Автореферата върху дисертационния труд, които подкрепят и определят като авторова заслуга за обогатяване на знанието и практиката, свързани с постигане на устойчивост в управление на предприятието. Моята визия за приносите в дисертационния труд може да се представи по следния начин:

а) в теоретичен аспект – научна интерпретация на фирмента устойчивост, основните ѝ принципи и съществуващи концепции, което обогатява съществуващото знание за осигуряване на конкурентно предимство на предприятието;

б) в методичен аспект – обзор на наличните методи, конструиране на анкета за емпирично изследване и разработване на собствен бизнес модел за оценка на устойчивостта;

в) в практико-приложен аспект – обобщаване на тенденциите за постигане на фирмена устойчивост и извеждане на препоръки.

IV. Въпроси по дисертационния труд

Към настоящия дисертационен труд не мога да открия съществени бележки и препоръки, които да омаловажат труда на докторанта. Единственото, което мога да препоръчам при бъдещи изследвания – параграфите да приключват с обобщаващ абзац. Въпросът ми към докторанта е: Предложеният модел за постигане на фирмена устойчивост приложим ли е в други сектори или е необходимо известно адаптиране?

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

Като имам предвид, че докт. Георги Русенов:

- ⊕ показва способност за проучване, систематизиране и критично анализиране на теоретичен и емпиричен информационен ресурс;
- ⊕ представя авторова позиция по изследваните проблеми;
- ⊕ успешно борави с методичния инструментариум, необходим за научно изследване;
- ⊕ демонстрира научна упоритост и творческа амбиция да изследва актуални, сложни и значими за съвременната наука и практика проблеми;

мога да обобщя, че представеният дисертационен труд представлява завършен научно-приложен продукт, който отговаря на изискванията за подобен тип изследване. Съдържа необходимите теоретични, методични и практико-приложни обобщения, анализи и заключения. Представените съпътстващи документи допълват възможността за изготвяне на становище по повод кандидатстването за образователна и научна степен. **Общата ми оценка е положителна и подкрепям с „ДА“ придобиването на ОНС „доктор“ от докторант Георги Благоев Русенов по докторска програма „Социално управление“.**

Дата: 29 август 2019 г.

Изготвил становището: .....
(доц. д-р Теодора Филипова)